

merat stanger sine bisser. En let krampe, et opstød, kan ikke få mere ned, tygger dirøv. Før og efter. Bordbøn efter måltidet. Se på det her billede og så på dette⁸⁴. Får skyen fra retten med ved at dyppe stumper af brød og sluge dem. Slik det dog op fra tallerkenen, mand! Må se at komme væk herfra.

Han stirrede på de spisende ved bordene og på barstolene og strammede næsefløjene.

- To portere her.

- En sprængt med spids.

Den fyr støder et knivsblad med kål ned som om livet stod på spil. Fin præstation. Jeg bliver nervøs af at se på det. Ville være sikrere for ham at spise med alle poterne. Sønderlem det. Gået ham i blodet. Født med en sølvkniv i munden. Det er vittigt, tror jeg. Nej. Sølv betyder født rig. Født med en kniv. Men så går pointen tabt.

En sletomgjordet tempeltjener⁸⁵ samlede klaprende og klæbrige tallerkener sammen. Rock, overfogeden, stod ved baren og blæsteskrummet bort der kronede hans krus. Fylt til randen; det plaskede gult tæt ved hans støvler. En middagsgæst med kniv og gaffel plantet lodret i hænderne og med albuerne på bordet parat til næste portion stirrede over sin plettede avis-side mod madelevatoren. En anden fyr var ved at fortælle ham noget med munden fuld. Medfølgende tilhører. Middagskonversation. Jeg møjødte am i Ulster Bjank i mnandas. Næh? Gjorde De virkelig?

Mr. Bloom løftede tvivlrådigt to fingre til læberne. Hans øjne sagde ham:

- Ikke her. Ser ham ikke.

Ud. Jeg kan ikke døje mennesker der spiser så ulækkert.

Han trak sig tilbage mod døren. Få en bid mad hos Davy Byrne. Tage toppen af sulten. Holde den gående. Fik jo en god morgenmad.

- Steg og mos her.

- En halv pot porter.

84. Se på det her billede og så på dette: Se *Hamlet* III, 4, 52: "Look here upon this picture, and on this": Hamlet viser sin mor to billeder, et af hans fader og et andet af hans farbror, og anstiller en for den sidste ufordelagtig sammenligning.

85. tempeltjener O.t. "server": Server kan bl.a. betyde en tempeltjener, men også en opvartter og den der giver bolden op (server).

Enhver tager sit, med næb og klo. Gnaver. Gumler. Gnaver. Gnaver. Gnaver. Gnaver. Store mundfulde.

Han kom ud i renere luft og vendte om tilbage mod Grafton Street. Æde eller blive ædt. Dræb! Dræb!

Antag at et kommunalt køkken måske kommer om nogle år. Alle traver derned med skåle og kander for at få dem fyldt. Sluger indholder på gaden. John Howard Parnell for eksempel rektor magnificus for Trinity, hver levende sjæl, tal ikke om jeres rektor og rektorer på Trinity, hver levende sjæl, tal ikke om jeres præster, feltmarskaller og ærkebiskopper. Fra Ailesbury Road, Clyde Road, fattigboliger, North Dublin Union, borgmesteren i sin honningkagevogn⁸⁶, en gammel dronning i en kurvefflettet bade stol. Min tallerken er tom. Efter Dem med vores kommunale drikkekrus. Ligesom kummen under springvandet for sir Philip Crampton⁸⁷. Gnider bacillerne af med sit lommetørklæde. Den næste fyr gnider en ny portion på med sit. Fader O'Flynn gør dem alle til grin⁸⁸. Får bunker af ballade alligevel. Det hele til én selv. Børn der kæmper om bundskrabet i gryden. Skulle have en suppegryde så stor som Phoenix Park. Harpunerer flæskesider og bagferdinger op af den. Hader de mennesker rundt om dig. City Arms Hotel, *table d'hôte*, som hun kaldte det. Suppe, steg og det søde. Man ved aldrig hvis tanker man tygger på. Og så, hvem skulle vaske alle tallerkenerne og gafflerne op? Måske ernærer alle sig med tabletter til den tid. Tænderne bliver værre og værre.

Når alt kommer til alt, er der en masse i det der vegetariske, den fine smag af tingene lige fra jorden, hvidløg naturligvis det stinker af italienske lirekassemænd, sprødstege løg, svampe, trøfler. Også smætter for dyrene. Plukke og rense fugle. Arme bæster dér på kvægmarkedet som ventede på slagthammeren der skulle flække skallen på dem. Muh. Stakkels skælvende kalve. Møh. Bævrekalles. Kogte kartofler og kål. Slagterspande

86. honningkagevogn: O.t. "gingerbread coach": En meget dekoreret karat som Dublins borgmester benyttede ved ceremonielle lejligheder.

87. Philip Crampton: Se kap. 6, note 19.

88. Fader O'Flynn gør dem alle til grin: Fra wise om Father O'Flynn hvori det hedder i anden strofe: "Don't talk of your Provost and Fellows of Trinity/ Famous foriver at Greek and Lintinity/ Dad and the devils and all at Divinity/ Father O'Flynn makes hares of them all".

249

248

med blævrende lunger. Tag det stykke spidsbryst af krogen der. Plopp. Monster og blodige knogler. Flåede, stivøjede får hang ned fra bagpartiet; fra fåresnuder dækket af blodigt papir silende syltetøj fra næsen ned på savsmuldet. Ud med hovedet og halen. Pas på med det der, unge mand.

Varmt, friskt blod ordinerer man mod tæring. Blod behøves altid. Snigende. Slikker det op rygende varmt, tykt og sødtsmagen. Udhunrede genfærd.

Åh, hvor jeg er sulten.

Han trådte ind hos Davy Byrne. Anstændig pub. Ikke så megen passiar. Giver en drink nu og da. Dog kun i skudår engang hver fjerde. Indløste en check for mig engang.

Hvad skal jeg nu tage? Han trak sit ur frem. Lad mig nu se. En shandygaff⁸⁹?

— Godav, Bloom, sagde Nosey Flynn⁹⁰ fra sin krog.

— Godav, Flynn.

— Hvordan skær den?

— Tiptop ... Lad mig se. Jeg tager et glas bourgogne og ... lad mig nu se.

Sardiner på hyliden. Smager dem næsten bare ved synet. Sandwich? Svinekam og hans efterkommere stillet op og avlet der⁹¹. Dåsekød. Hvad er et hjem uden Plumtrees dåsekød? Stedt i nød. Hvilken råbelig annonce! Under dødsannoncerne satte de den. Råber til himlen. Dignams kød på dåse. Kanni-baler ville gerne med citron og ris. Hvide missionærer for salte.

Ligesom sprængt svinekød. Regner med høvdingen fortærer æresdelene. Bør være seje af brug. Hans koner venter på rad for at se virkningen. Der var en kongelig, gammel nigger. Som spiste visse dele af velærverdige pastor MacTrigger. Men med, et dagen sød. Herren må kende den nærmere sammensætning. Neumaver, fordærvet kallun og luftfrør svindlet sammen og hakket. Et hovedbrud at finde kødet. Koscher⁹². Ikke kød og mælk sam-

89. Shandygaff: En drik bestående af en blanding af øl og ingefærøl (OED).

90. Nosey Flynn er også nævnt i Counterparts (Modparten) i *Dubliners*.

91. Svinekam og hans efterkommere stillet op og avlet der: Henvisning til Noahs søn Kam (på engelsk Ham) som Noah forbandede fordi han havde set sin far nøgen. Kam (Ham) blev ophav til Kana'an, jf. 1. Mosebog 9, 18-27.

92. Koscher: Også stavet kosher; af hebraisk *kāshér*; rigtig: Om kød og anden spise tilberedt i overensstemmelse med jødisk lov.

men. Hygiejne, det er det, man kalder det nu. Jom Kippur fasten indvendig forårsrengøring. Fred og krig beror på en eller anden fyrs fordøjelse. Religioner. Julegæs og kalkuner. Drab på uskyldige. Æde, drikke og være glad. Så er ambulatorierne fyldt op bagefter. Hoveder forbundet. Ost fordøjtes alt undtagen sig selv. Ost med mider.

— Har De en sandwich med ost?

— Ja, det har vi, sir.

Kunne også godt lide nogle få oliven hvis de har nogen. Italienske foretrækker jeg. Et godt glas bourgogne tager det der væk. Får det til at glide lettere. En dejlig salat, kølig som kildevand. Tom Kernan kan lave en salatsovs. Sætter smag på den. Ren olivenolie. Milly serverede mig den kotelet med en dusk persille. Tages: et spansk løg. Gud skabte føden, og Fanden kokkene. Krabbekød, fint hakket og krydret.

— Har konen det godt?

— Udmærket, tak ... En ostesandwich, altså. Gorgonzola, har De det?

— Ja, sir.

Nosey Flynn nippede til sin grog.

— Får hun sunget noget for tiden?

Se på hans mund. Kunne fløjte sig selv i øret. Hans hængeører passer til. Musik. Ved lige så meget om det som min kat. Dog, bedre at fortælle ham det. Gør ingen skade. Gratis reklame.

— Hun er engageret til en stor turné i slutningen af måneden. De har måske hørt om det?

— Nej. Men det lyder flot. Hvem kører det?

Tjeneren serverede.

— Hvor meget bliver det?

— Syv pence, sir ... Mange tak, sir.

Mr. Bloom skar sin sandwich i smalle strimler. Pastor MacTrigger. Nærmere end det drømmende, flødeagtige juks. Hans fem hundrede kroner. Fik hver deres kroner.

— Sennepe, sir.

— Tak.

Han spækkede området under hver løftet strimmel med små gule klatter. *Deres troner*. Jeg har det. *Den blev bigger og bigger*⁹³.

– Hvem der organiserer det? sagde han. Jo, ser De, ideen er den samme som i et selskab. Deler indskud og deler overskud.

– Jo, nu husker jeg det, sagde Nosey Flynn og stak sin hånd i lommen for at klø sig i lysken. Hvem var det der fortalte mig det? Er Blazes Boylan ikke indblandet i det?

Et varmt stød af luft, sennepshedt, klemte Mr. Bloom om hjertet. Han så op og mødte et vripenet vægurs stive blik. To. Værtshusur går fem minutter for hurtigt. Tiden går videre. Viserne bevæger sig. To. Ikke endnu.

Hans mellemgulv higede opefter, sank inden i ham, higede længe, længselsfuldt.

Vinen.

Han lugtenippede til den styrkende saft, bød indtrængende sit svælg sende den videre og satte forsigtigt vinglasset ned.

– Jo, han organiserer det faktisk, sagde han.

Ingen fare: ingen hjerne.

Nosey Flynn pustede og kløede sig. Loppe henter sig et re-gulært måltid.

– Han havde ikke så lidt held med sig, fortalte Jack Mooney⁹⁴ mig, med den boksekamp som Myler Keogh vandt mod ham soldaten på Portobello Kasernen. Han havde s'gu den lille slyn-gel med nede i County Carlow, fortalte han mig ...

Håber den dugdråbe ikke falder ned i hans glas. Nej, snøf-tede den op.

– I næsten en måned før den fandt sted. Han sugede ved Gud andæg i ét væk indtil han fik fri. For at holde ham væk fra sprit-ten, forstår De. Blazes er s'gu ikke så dum.

Davy Byrne kom frem fra baggrunden af lokalet i opsmøge-de skjortærmer og tørrede sig to gange om munden med en

93. Limerikken gengives i o.t. således (med et uoversætteligt rim): There was a right royal old nigger/ Who ate or something the somethings of the reverend Mr MacTrigger/ His five hundred wives/ Had the time of their lives/ It grew bigger and bigger and bigger, som er en gengivelse af en mere direkte tekst: There was a right royal old nigger/ Who ate the balls of the reverend Mr MacTrigger/ His five hundred wives/ Had the time of their lives/ It grew bigger and bigger and bigger.

94. Jack Mooney er bror til Polly Mooney som Bob Moran i *The Boarding House* (Pensionatet) i *Dubliners* bliver presset til at gifte sig med. Bob Moran oprædter også i kap. 12, s. 437 ("Og hvem sad deroppe i krogen som, jeg ikke havde set, snorkende fuld, blind og døv for denne verden, andre end Bob Moran").

serviet. Så rød som en røget silde. Hvis smil i hvert træk spiller med sådan og sådan fuld. Store ord og fedt flæsk.

– Og her er han selv i fin form, sagde Nosey Flynn. Kan De give os et godt tip for Gold Cup?

– Jeg er færdig med det, Mr. Flynn, svarede Davy Byrne. Jeg sætter aldrig noget på en hest.

– Det har De ret i, sagde Nosey Flynn.

Mr. Bloom indtog sine strimler af sandwich, friskt, velfor-met brød, med en anelse af væmmelse, stærk sennep, den fodag-tige smag af grøn ost. Nip af vinen beroligede hans gane. Ikke noget tilsat. Smager fyldigere i dette vejr, kuldslået.

Nydelig, rolig bar. Nydeligt stykke træ i disken her. Nydeligt høvlet. Ligesom den måde det runder på.

– Jeg skal ikke have noget med den slags at gøre. De er skyld i mangel en mands forlis, samme heste, sagde Davy Byrne.

Vintappernes sweepstake. Berettiget til salg af øl, vin og spirituosa til indtagelse på stedet. Hvis kronen vinder jeg, hvis plad taber du.

– Det gør De klogt i, sagde Nosey Flynn. Medmindre man er blandt de indviede. Der er ingen ærlig sport for tiden. Lenchan får nogle gode nogen. Han holder på Sceptre i dag. Zinfandel er favoritten, lord Howard de Waldens, vandt i Epsom. Morny Cannon rider ham. Jeg kunne have fået syv mod én på Saint Amant⁹⁵ for to ugers siden.

– Ja så? sagde Davy Byrne.

Han gik hen til vinduet, og idet han tog kassebogen for min-dre poster frem, begyndte han at gennemgå siderne.

– Det kunne jeg, sgu, sagde Nosey Flynn og snøftede. Det var et usædvanligt stykke af en hest. Saint Frusquin var hendes fader. Hun vandt i et tordenvejr, Rothschilds hoppetøle, med vattotter i ørerne. Blå jakke og gul kasket. Pokker tage den digre Ben Dollard og hans John O'Gaunt⁹⁶. Han fik mig fra det. Jah.

Han drak resigneret af sit glas og lod sine fingre løbe ned ad dets riflede side.

– Jah, sagde han og suktede.

95. Saint Amant: Hest der deltog i løb den 2. juni 1904 ved Epsom (Slote).

96. John O'Gaunt: En anden hest der deltog i løbet den 2. juni 1904 ved Epsom (Slote).

Mr. Bloom der stod op og tygsede, så ned og registrerede hans sukk. Nosey tåbenakke. Skal jeg sige ham noget om den hest, Lenehan? Han ved det allerede. Bedre han glemmer det. Går bare hen og taber endnu mere: En tøsse og hans penge. Dugdråben er ved at falde ned igen. Kold snude må han have når han kysser en kvinde. Dog måske kan de lide det. Stikken- de skæg kan de godt lide. Kolve hundesnuder. Gamle Mrs. Riordans Skye-terrier med den rumlende mave på City Arms Hotel. Molly havde ham på skødet og kælede for ham. Åh, store vovselovsevovsemænd!

Vinen opblødte og blødgjorde brødet hvide marv sennep på et øjeblik den gamle ost. Dejlig vin er det. Smager den bedre fordi jeg ikke er tørstig. Det er badet der gør det, naturligvis. Bare en bid eller to. Så omkring klokken seks kan jeg. Seks. Seks. Så er tiden gået. Hun.

Vinens sagte ild fik gløden til at fænge i hans årer. Jeg trængte hårdt til det. Følte mig så flad. Uden sult så hans øjne hylde med dåser: sardiner, hummerklør i skrigende farver. Alle de mærkelige ting folk samler op for at æde. Fra skaldyr, strand-snegle med en pind, fra træer, snegle fra jorden spiser de franske, fra havet med madding på en krog. De dumme fisk lærer intet på tusind år. Hvis man ikke vidste hvor farligt det er at stikke noget som helst i munden. Giftige bær. Hunderosens bær. Den runde form tror man er god. Hidsige farver signalerer ingen adgang. Den ene fyr fortalte den næste og så fremdeles. Prøv det på hunden først. Lokket af lugten og udseendet. Fri-stende frugt. Isvaffer. Fløde. Instinktet. Appelsinlunde for eksempel. Kræver kunstig vanding. Bleibtreustrasse. Ja, men hvad med østers. Grimme ligner en klat slim. Snavsede skaller. Djævelsk besvær at få dem op. Hvem afslørede dem? Affald, kloakvand lever de af. Champus og Red Bank østers. Virkning på det seksuelle. Afrodias. Han var inde på Red Bank i morges. Var han østers gammel fisk ved bordet måske han ungt kød i sengen ingen juni har ingen i ingen østers. Men der er folk der sætter pris på noget som har hængt længe. Fordærvet vildt. Hareragout. Fang haren først. Kineserne spiser æg der er halvtreds år gamle, både blå og grønne. Middag med tredive retter. Hver ret uskadelig, men forener sig måske indeni. Idé til et gift-

mysterium. Ham der ærkeherrug Leopold var det nej jo eller var det Otto en af de der Habsburgere? Eller hvem var det der plejede at spise skurven fra sit eget hoved? Billigste frokost i byen. Naturligvis aristokrater, så efterligner de andre dem for at være med på noderne. Også Milly olie og mel. Selv holder jeg af rå dej. Halvdelen af østersfangsten smider de tilbage i havet for at holde prisen oppe. Billige køber ingen. Kaviar. Er fin på den. Rhinskvini i grønne glas. Opulente kalaser. Lady dit og dat. Pudret barm med perler. *L'élite. Crème de la crème*. De vil have særlige retter for at give sig ud for at være. Eremiten holder tornen i kødet stangen med et fad bælgfrugter. Spis med mig hvis du vil lære mig at kende. Den kongelige støj; oversheriff, Coffey, slagteren, retten til skovens vildt fra hans excel. Sender ham en halv ko retur. Jeg så den store opdækning hos præsidenten for appelleren da jeg kiggede ned i køkkengården. Køkkens chef med hvid hue ligesom en rabbi. Flamberet and. Savoy-kål *à la duchesse de Parme*. Lige så godt skrive det på spisekortet, så man kan se hvad man har spist. For mange krydderurter for-dærver maden. Jeg ved det fra mig selv. Jævn den med Edwards' suppepulver. Gæs stopfodret til brisrepunktet til dem. Hum-mere kogt levende. Ptag endelig noget pffeldrype. Ville ikke have noget imod at være tjener på et fint hotel. Drikkepenge, selskabstøj, halvøgne damer. Kan jeg friste Dem med lidt mere søtungefilet, Miss Dubedat? Ja tak, tag fat. Og ved Gud, hun tog fat. Et huguenotnavn tror jeg. En frøken Dubedat boede i Killiney, mindes jeg. *Du, de la*, fransk. Det er dog den samme fisk, måske én som gamle Micky Hanlon fra Moore Street rev indmaden ud af og tjente penge på over stok og sten med en finger i fiskens gæller kan ikke skrive sit navn på en check man skulle tro han var ved at male et landskab med munden vredet omkring. Mooooo kill Aitcha Ha. Så uvidende som en tom spand med hul i, god for halvtreds tusind pund.

97. Leopold ... Otto ... hoveder: Bloom tænker formentlig på den bayerske prinsregent Luitpold der styrede Bayern 1886-1912, fordi først hans nevø Ludvig II og dernæst hans nevø Otto I pga. sindssyge ikke var i stand til at føre regeringen. Bloom kan også tænke på historier der gik om kong Otto I. Ingen af dem var habsburgere.

98. *L'élite. Crème de la crème*: (fr.) Eliten. Det bedst af det bedste (eg. fløden af fløden).

99. Savoykål à la duchesse de Parme: Hakket savoykål med sovs af fløde, ost og muskat (Alison Armstrong, *The Joy of Cooking*).

254

255

Klæbet til viduesruden summede to flueter, klæbet.

Glødende vin dvælede på hans gane og blev sunket. Bliver knusti vinpersen druer fra Bourgogne. Solens varme er det. En tavs berøring vækker noget i min erindring, synes jeg. Berørte hans sanser fugtede dem huskede. Skjult under vilde bregner på Howth, under os den sovende bugt: himlen. Ingen lyde. Bugten purpurfarvet ved Lion's Head. Grøn ved Drumleck. Gulligrøn hen imod Sutton. Marker under havet, linjerne svagt brune i græsset, begravede byer. Med min jakke under hendes hoved bredte hendes hår sig, ørentviste i lyngkrattet, min hånd under hendes nakke, du maser mig flad. Oh, under! Kølrig og blød af creme berørte hendes hånd mig, kærtgenede: med øjnene på mig og vendte dem ikke væk. Henrykt lå jeg over hende¹⁰⁰, fyldige læber helt åbne, kyssede hendes mund. Uhm. Blidt gav hun mig kommenskagen i munden varm og tygget. Vammel masse som hendes mund havde gumlet, sursødt af hendes spyt. Glæde: jeg åd det: glæde. Ungt liv, hendes læber som gav mig en trutmund. Bløde varme klæbrige læber der spændstige som gummigav efter. Hendes øjne var blomster, tag mig, villige øjne. Småsten faldt. Hhun lå stille. En ged. Ingen. Højt oppe på Ben Howth rhododendroner, en ged der går med sikre skridt og taber korender. Skærmet under bregner lo hun varmtomfavnet. Ellevild lå jeg på hende, kyssede hende: øjne, læberne, hendes strakte hals der bankede, de fyldige kvindebryster i hendes bluse af batist, de tykke brystvorter der stod lige op. Hedt berørte jeg hende med tungen. Hun kyssede mig. Jeg blev kysset. Idet hun gav helt efter, tog hun mig i håret og ugledede det. Kysset, kyssede hun mig.

Mig. Og mig nu.

Klæbet summede fluerne.

Hans nedadvendte øjne fulgte de tavse åre i egetræspladen. Skønhed: afrundede kurver: kurver er skønhed. Velskabte gudinder, Venus, Juno: kurver verden beundrer. Kan se dem på biblioteket museet står i den runde forhal, nøgne gudinder. Hjælper på forråbelsen. De er ligeglade med hvem der kigger. Kan se alt. Taler aldrig, jeg mener for eksempel til fyre som Flynn. Hvis vi antog hun gjorde det, Pygmalion og Galathea,

100. Henrykt lå, jeg over hende. Mollys version af episoden på Howth Head findes i kap. 18, s. 1050 ff.

256

hvad ville hun sige først? Dødelige!¹⁰¹ Sætter en på rette plads. Drikker nektar i store drag til retterne med guderne på gyldne fade, ambrosisk det hele. Ikke som den frokost til seks pence som vi får, kogt fårekød, karotter, kogte turnips, en flaske billig øl. Nektar må være, tænker jeg mig, som at drikke elektricitet: gudernes mad. Yndige figurer af kvinder modelleret junonisk. Udødelige yndige. Og vi stopper maden i det ene hul og ud bagtil: føde, chylus¹⁰², blod, mæg, jord, føde: må fodre den ligesom man fyrer på en maskine. De har intet. Har aldrig set efter. Jeg vil se i dag. Kustoden vil ikke bemærke det. Bøjer mig ned lader noget falde. Se om hun.

Dråbevis sivede et stilfærdigt budskab fra hans blære om at gå for at gøre for ikke at derhenne at skulle gøre. Som en mand parat og beredt tømte han sit glas til sidste dråbe og gik, også til mennesker hengav de sig, mandigt bevidste, lå med menneskelige elskere, en ung mand nød hende, til gården.

Da lyden af hans skridt døde hen, sagde Davy Byrne fra sin bog:

– Hvad er det han er i? Er det ikke i forsikringsbranchen?

– Den er han ude af for længe siden, sagde Nosey Flynn. Han tegner annoncer for *Freemant*.

– Jeg kender ham godt af udseende, sagde Davy Byrne, er der noget der trykker ham for tiden?

– Trykker? sagde Nosey Flynn. Ikke det jeg har hørt om? Hvorfor?

– Jeg lagde mærke til han var sørgeklædt.

– Var han? sagde Nosey Flynn. Det var han minsandten. Jeg spurgte ham hvordan det stod til hjemme. De har ret, ved Gud. Det var han.

– Jeg bringer aldrig det emne på bane, sagde Davy Byrne mildt, hvis jeg ser at en herre har bekymringer på den måde. Det bringer det bare op til overfladen i sindet.

101. Pygmalion og Galathea, hvad ville hun sige først? Dødelige! Pygmalion er billedhuggeren Pygmalion der forlevede sig i en af sine skulpturer. På hans bøn gjorde Venus/Afrodite skulpturen levende. Den levendegjorte statue fik senere navnet Galathea. Der første hun efter Blooms mening ville sige, var "Dødelige!" Om Pygmalion, se Ovids *Metamorfoser* X, 243-297. Galathea var en havnymf som kyldtopen Polyfemos forlevede sig i uden held. Polyfemos dræbte i raseri Galatheas elskede, Acis, der var søn af en nyμφe og en jordisk mand. Acis blev forvandlet til en flod, se herom Ovids *Metamorfoser*, XIII, 738-897.

102. Chylus (af græsk chylous, "saft") er den næringsrige lymfe fra tarmens lymfekår.

257

— Det er ikke noget med konen i hvert fald, sagde Nosey Flynn. Jeg mødte ham i forgårs da han kom ud fra det irske landmejeri som John Wyse Nolans kone har i Henry Street, med en kande fløde i hånden som han skulle hjem med til sin bedre halvdel. Hun er vel ernæret, kan jeg godt betro Dem. En lækker sag¹⁰³.

— Og han arbejder for *Freeman*? sagde Davy Byrne.

Nosey Flynn spidsede munden.

— Han køber ikke fløde for de annoncer han kan få fat i. Det kan De godt bide spids på.

— Hvordan så? spurgte Davy Byrne og forlod sin bog.

Nosey Flynn gjorde hastige håndbevægelser i luften med taskens pillerfingre. Han blinkede fortløftligt.

— Han er med i laug^{et}, sagde han.

— Næh, er han det? sagde Davy Byrne.

— Ja, absolut, sagde Nosey Flynn. Gammel, fri og anerkendt orden. Han er en fortræffelig broder. Lys, liv og kærlighed, ved Gud. De giver ham en håndsækning. Det fik jeg fortalt af en — nå, jeg vil ikke sige hvem.

— Er det rigtigt?

— Oh, det er en fin orden, sagde Nosey Flynn. De slipper én ikke hvis man er gået ned med flaget. Jeg kender en fyr der prøvede på at komme ind i den. Men de holder sammen som bare Fanden. De gjorde s'gu ret i at holde kvinderne udenfor.

Davy Byrne smilede gabenikkede på én gang.

— Iiiiiichaaaaaaah!

— Der var engang en kvinde, sagde Nosey Flynn, som skjulte sig i en bornholmer for at finde ud af hvad de egentlig lavede. Men de lugtede sig s'gu frem til hende og tog hende i ed på stedet som mesterfrimurer. Hun var medlem af familien Saint Leger fra Doneraile.

Mættet af sit gab sagde Davy Byrne med tårevædede øjne:

— Er det virkelig rigtigt? Han er en påpasselig, rolig mand. Jeg har ofte set ham herinde, men jeg har aldrig set ham gå over stregen — hvis De forstår hvad jeg mener.

¹⁰³. En lækkerbistkøn: O.t.: "Plovers on toast" (Plover er en præstkrave eller hjejle eller anden fugl af familien charadriidae). Plover er også en ældre eller forældret betegnelse for en prostitueret.

— Ikke engang Gud den Almægtige kunne drikke ham fuld, sagde Nosey Flynn med bestemtthed. Smutter af sted når mor-skaben bliver for strøjende. Så De ham ikke kigge på sit ur? Nå nej, De var her jo ikke. Hvis man spørger ham om han skal have en drink, er det første han gør at trække uret frem for at se hvor meget han bør drikke. Det tør jeg sværge på.

— Der er nogle som ham, sagde Davy Byrne. Han er en mand man kan stole på, skulle jeg mene.

— Han er ikke så stem, sagde Nosey Flynn og snøftede den op. Det er en kendt sag at han har grebet til lommen for også at hjælpe en fyr. Ret skal være ret. Joh, Bloom har sine gode sider. Men der er én ting han aldrig gør.

Hans hånd kradsede en tør signatur ned ved siden af sin grog.

— Det ved jeg, sagde Davy Byrne.

— Aldrig noget skriftligt, sagde Nosey Flynn.

Paddy Leonard og Bantam Lyons kom ind. Tom Rochford fulgte efter med rynket pande og en flad hånd på sin rødvinfarvede vest.

— G'dag, Mr. Byrne.

— G'dag, de herrer.

De gjorde holdt ved bardisken.

— Hvem står for denne omgang? spurgte Paddy Leonard.

— Jeg sidder i hvert fald, svarede Nosey Flynn.

— Nå, hvad skal det så være, spurgte Paddy Leonard.

— Jeg skal have en ingefærøl, sagde Bantam Lyons.

— Hvad for noget? råbte Paddy Leonard. Siden hvornår, for Himlens skyld? Hvad siger du Tom?

— Er der noget i vejen med hovedafløbet? spurgte Nosey Flynn og nippede.

Til svar trykkede Tom Rochford hånden mod sit brystben og hikkede.

— Må jeg ulejlige Dem med et glas koldt vand, Mr. Byrne? sagde han.

— Ja, meget gerne, sir.

Paddy Leonard så vist på sine ølstuevenner.

— Vorherre bevares, sagde han. Se hvem jeg spenderer drinks på. Koldt vand og hindbærbrus med ingefær! To fyre som ellers

var parate til at suge sprit fra gamle forbindinger. Han har en eller anden forbandet hest i baghånden til Gold Cup. En døds-sikker vinder.

— Er det Zinfandel? spurgte Nosey Flynn.

Tom Rochford tømte et pulver fra et snoet stykke papir ned i vandet der var sat foran ham.

— Den forbistrede fordøjelse, sagde han, før han drak.

— Natron er ganske udmærket, sagde Davy Byrne.

Tom Rochford nikkede og drak.

— Er det Zinfandel?

— Siger ingenting! sagde Bantam Lyons og blinkede med øjnene. Jeg spiller højt og satses fem shillings på egen hånd.

— Sig os det for fanden hvis du vil gøre gavn mellem venner, sagde Paddy Leonard. Hvem fik du den af?

Mr. Bloom på vej ud løftede tre fingre til hilsen.

— Farvell sagde Nosey Flynn.

De andre vendte sig om.

— Der er manden som jeg fik den af, hviskede Bantam Lyons.

— Pyhh! sagde Paddy Leonard med foragt. Bedste Mr. Byrne, vi skal have to af Deres små Jameson'er efter det her og en ...

— Ingefærøl, tilføjede Davy Byrne høfligt.

— Ja, sagde Paddy Leonard. En paterflaske til den lille.

Mr. Bloom spadserede i retning af Dawson Street mens hans tunge børstede tænderne glatte. Noget grønt må det være: spina-t, formentlig. Med disse røntgenstråler som søgelys så kunne man.

Ved Duke Lane hostede en forslugen terrier en kvalmende og knoldet fødebolle op på brostenene og slikkede straks på den med fornyet energi. Fylteri. Returneres med tak efter at have fordøjet indholdet fuldstændigt. Først sødt, så lækkert. Mr. Bloom passerede forsigtigt forbi. Drøvryggere. Hans efterret. Deres overkæbe bevæger de. Gad vidst om Tom Rochford vil foretage sig noget med den der opfindelse han har gjort? Det ville være spild af tid at forklare det til Flynns mund. Magre mennesker, brede munde. Der burde være en sal eller et sted hvor opfindere kunne gå ind og opfinde gratis. Selvfølgelig får man så alle dem med fikse idéer at trækkes med.

Han nynnede og trak slutningens takter ud i højtideligt ekko:

Don Giovanni, a cenar tecc
*M'invitasti*¹⁰⁴.

Føler mig bedre til pas. Bourgognen. En god opstrammer. Hvem destillerede først? En fyr i mandagshumør. Drikker sig til kuragen. Denne *Kilkenny People*¹⁰⁵ i det nationale bibliotek må jeg nu.

Nøgne, rene wc-kummer ventede i vinduet hos William Miller, blikkenslager, og ledte hans tanker tilbage. Man kunne: og iagttage det hele vejen ned, sluge en knappenål, af og til komme ud mellem ribbenene år senere, ture rundt i kroppen og ændre galdegangen, milten, give leveren et stik, mavesaften spiraler af varme ligesom rør. Men den stakkels karl måtte så stå hele tiden med alle sine indvendige dele udstillet. Naturvidenskab.

A cenar tecc.

Hvad betyder dette *tecc*? I aften mårke.

Don Giovanni, du har inviteret mig

Til middag i aften,

Datum dadum datum.

Det passer ikke rigtigt.

Keyes: to måneder hvis jeg får Nannetti til at. Det bliver to pund og ti cirka to pund og otte. Hynes skylder mig tre. To og elleve. Vognen fra Prescotts farveri derovre. Hvis jeg får Billy Prescotts annonce fornyet: to og femten. Cirka fem guineas. På den grønne gren.

Kunne købe en af disse silkeunderkjoler til Molly, af samme farve som hendes strømpébånd.

I dag. I dag. Ikke tænke.

Så turnere sydpå. Hvad med de engelske badedsteder? Brighton, Margate. På molen i måneskin. Hendes stemme tonende ud. Disse dejlige piger på stranden. Ud for John Long hang en søvning dagdriver i triste tanker og gnavede på en skorpet kno. Praktisk mand søger arbejde. Beskeden løn. Spiser hvad som helst.

104. Don Giovanni, a cenar tecc / M'invitasti: (it.) Don Giovanni, du har inviteret mig til at spise aftensmad sammen med dig. Cenare, spise til aften; tecc, med dig. Fra slutningen af Mozarts opera Don Giovanni, kommandantens status replik til Don Giovanni.

105. Kilkenny People: Se kap. 7, note 7.

Mr. Bloom drejede af ved kouditor Grays vindue med ukøbte kager og gik forbi pastor Thomas Connellans boghandel. Derfor Fortold Jeg Romerkirken¹⁰⁶. Bird's Nest. Kvinderne kører løbet for ham. Man siger de plejede at give fattige børn suppe for at få dem til at gå over til protestanterne på kartoffelpestens tid. Derovre på den anden side af vejen er selskabet til omvendelse af fattige jøder som papa kom i. Samme loddemad. Derfor forlod vi Romerkirken.

En ung mand der var blind, stod og dtunkede på kantstenen med sin slanke stok. Ingen sporvogn i sigte. Vil gerne over.

- Vil De gerne over vejen? spurgte Mr. Bloom.

Den blinde yngling svarede ikke. Hans tilfukkede ansigt trak sig en smule sammen. Han bevægede hovedet usikkert.

- De er i Dawson Street, sagde Mr. Bloom. Molesworth Street ligger modsat. Vil De over vejen? Der er ingen på gaden.

Stokken bevægede sig dirrende til venstre. Med øjnene fulgte Mr. Bloom dens linje og så atter farveriets vogn der holdt foran Drago. Hvor jeg så hans brillantinehår netop da jeg var. Hesten stod og ludedede. Kusken inde hos John Long. Slukker sin tørst.

- Der er en vogn der, sagde Mr. Bloom, men den bevæger sig ikke. Jeg skal se til at De kommer over. Ønsker De at komme over til Molesworth Street?

- Ja, svarede ynglingen. South Frederick Street.

- Kom, sagde Mr. Bloom.

Han berørte hans spinkle albue blidt: tog så den slappe seende hånd for at lede den fremad.

Sig noget til ham. Bedst ikke at være den nedladende. De betvivler hvad man fortæller dem. Kom med en almindelig bemærkning.

- Regnen holdt sig væk.

Intet svar.

Pletter på hans jakke. Spilder maden, tænker jeg. Smager helt anderledes for ham. Måtte mades med ske i begyndelsen. Ligesom et barns hånd, hans hånd. Ligesom Milllys var. Følsom. Vurderer mit omfang fra min hånd, tror jeg. Mon han har et

106. *Derfor Fortold Jeg Romerkirken*: En pamflet fra 1883 af den canadiske præst Charles Chiniqui (1809-1899) som skiftede fra den katolske til den presbyterianske kirke i 1858. Se også kap. 15, note 329, og note 330.

navn. Vogn. Hold stokken fri af hestens ben: den trætte slider får sig et blund. Sådan. Klar bane. Bag en tyr, foran en hest.

- Tak, sir.

Ved jeg er en mand. Stemmen.

- Er alt i orden? Første vej til venstre.

Den blinde yngling dtunkede på kantstenen og fortsatte sin gang idet han trak stokken tilbage og følte efter igen.

Mr. Bloom vandrede bag blinde fødder og et almindeligt sæt tøj af tweed i sildebensmønster. Stakkels unge fyr! Hvordan i alverden kunne han vide at den vogn var dér? Må have følt det. Ser måske tingene via panden: en slags volumensans. Vægten eller størrelsen af det, noget der er mere sort end det mørke. Mon han ville fornemme det hvis noget blev fjernet. Føle et tomrum. Han må have de løjerligste idéer om Dublin når han sådan dunker sig rundt langs kantstenene. Kunne han følge en lige linje hvis han ikke havde den stok? Blodløst, fromt ansigt ligesom en fyr der tænker på at begynde som præst.

Penrose¹⁰⁷. Det var det den kanut hed.

Se bare alle de ting de kan lære at gøre. Læse med fingrene. Stemme klaverer. Vi er ellers forbløffet over at de har nogen forstand overhovedet. Derfor synes vi en vanskabt eller en pukkelrygget mand er begavet hvis han siger noget vi kunne have sagt. Naturligvis er de andre sanser mere. Brodere. Flette kurve. Folk burde hjælpe. Jeg kunne købe en sykurv til Mollys fødselsdag. Hader at sy. Protesterer måske. Mørke mænd kaldes de¹⁰⁸.

Lugtesansen må også være stærkere. Lugte til alle sider, klumpet sammen. Hver gade har sin egen lugt. Også hvert menneske. Dernæst foråret, sommeren: lugte. Smagsindtryk? Det siges at man ikke kan smage forskel på vine med øjnene lukket, eller hvis man er forkølet i lufrvejene. Det hævdes også at der ingen fornøjelse er ved at ryge i mørke.

Og med en kvinde, for eksempel. Mere skamløst når man ikke ser. Den pige der passerede forbi Stewart Institutret med næsen i vejret. Se på mig. Jeg holder dem alle for nar. Må være mærkeligt ikke at kunne se hende. En skikkelse af en slags for hans indre blik. Stemmen, varmegrader: når han berører hen-

107. Penrose: Se dette kap., note 24. ("Pen er eller andet. Pendennis? Min hukommelse er ved at blive. Pen ...?")

108. Mørke mænd kaldes de på irsk-engelsk er "dark men" en betegnelse for blinde.

de med fingrene, må han næsten kunne se linjerne, kurverne. Hans hænder på hendes hår, for eksempel. Lad os sige det var sort for eksempel. Godt. Vi kalder det sort. Så passerer han over hendes hvide hud. Føles måske anderledes. En følelse af hvidt.

Postkontoret. Skal svare. Et slid i dag. Sender hende en postanvisning på to shillings, en half crown. Tag vel imod min lille gave. Det er også en papirhandel lige her. Vent. Tænk over det.

Med en forsigtig finger følte han ganske, ganske langsomt på håret der var redt tilbage over ørerne. Igen. Fibre af fine, fine strå. Så følte hans finger blidt på huden af højre kind. Dunet hår også der. Ikke glat nok. Maven et det glatteste. Ingen her omkring. Der går han ind i Frederick Street. Måske til Levenson's Dancing Academy, deres piano. Kunne ligesom ordne mine seler.

Mens han vandrede forbi Dorans beværtning, lod han hånden glide ind mellem vesten og bukserne, og idet han trak skjorten forsigtigt til side, følte han på en slap fold på maven. Men jeg ved den er hvid med en gullig tone. Vil prøve i mørke for at se.

Han trak hånden tilbage og lukkede tøjet til.
Stakkels knægt! Bare en dreng. Frygteligt. Virkelig frygteligt. Hvilke drømme kan han have når han ikke kan se. Livet en drøm for ham. Hvor er verdens retfærdighed når man fødes på den måde? Alle disse kvinder og børn på skovvur, børnenes søndagsskole på udflygtbrændte og druknede i New York¹⁰⁹. Holokauston¹¹⁰. Karma¹¹¹ kalder de det, sjælevandring for synd der du gjorde i et tidligere liv reinkarnationen med ham syg huse. Herre, du milde Gud. Det er synd, naturligvis: men på en eller anden måde kan man ikke rigtig blive knyttet til dem.

Sir Frederick Falkiner ser man på vej ind i frimurens hus. Højtidelig som biskop Troy. Efter sin gode frokost i Barlsfort Terrace. Gamle juristkammerater knækker halsen på en mag-

109. Alle disse kvinder og børn ... brændte og druknede i New York: Damperen General Slocums brand i New York 15. juni 1904. Skibet medførte bl.a. deltagere i en årlig søndagsskoleudflugt; ca. 800 omkom.

110. Holokauston: Af gr. holos og kauston, fuldstændig forbrænding. Er offer hvor hele det ofrede brændes, i modsætning til ofte hvor guden får en del af dyret, mens resten forføres af dem der deltager i ofringen, jf. kap. 17, note 238.

111. Karma: Summen af et livs handlinger anskuet moralsk. Karma bestemmer sjælens skæbne i den kommende tilværelse.

num. Historier fra dommersædet og assiseretten¹¹² og skrøner fra legatskolen. Jeg gav ham ti år. Jeg går ud fra han ville rynke på næsen ad det stads jeg drak. Årgangsvin til dem, med året markeret på en støvet flaske. Har sine egne idéer om retfærdighed i byretten. Velmenende, gammel mand. Politiets lister over arresterede stoppet med sager, får deres profit ved fabrikerings af forbrydelser. Tvinger dem til at trække i land. En ren djævel over for ågerkarle. Gav Reuben J.¹¹³ en ordentlig overhaling. Nå, han er virkelig også hvad man kalder en beskidt jøde. Disse dommere har magten. Knarvorne, gamle svirebrødre med paryk. Irritable som en såret ronkedot. Og må Herren være din sjæl nådig¹¹⁴.

Hov, plakat. Mirus-basaren. Hans excellence vicekongen. Sekstrende. Det er i dag. Til fordel for hjælpefonden for Mercer's Hospital. *Messias* blev første gang opført med samme formål. Ja. Hændel. Hvad med at tage derud: Ballsbridge. Falde ind hos Keyes. Nyttet ikke at klæbe til ham som en igle. Bliver let for længe. Kender sikkert nogen ved indgangen.

Mr. Bloom nåede til Kildare Street. Først skal jeg. Biblioteket.

Stråhat i sollyset. Gyldenbrune sko. Bukser med opslag. Det er. Det er.

Hans hjerte slog dæmpet. Til højre. Museet. Gudinder. Han svingede til højre.

Er det? Næsten sikker. Vil ikke se. Vinhed i ansigtet. Hvorfor gjorde jeg det? For stærk. Ja, det er. Gangen. Ikke se. Ikke se. Fortsæt.

Med lange, stormende skridt styrede han mod museumsporten og så op. Smuk bygning. Sir Thomas Deane tegnede den. Følger ikke efter mig?

Så mig måske ikke. Solen i øjnene.

Hans ophidsede åndedræt kom ud i korte stød. Nu kvik. Kolde statuer: roligt dér. I sikkerhed om et øjeblik.

112. assiseretten: Retsmøder eller samling af retsmøder afholdt med visse mellemrum, typisk i større sager.

113. Reuben J.: Reuben J. Dodd, se kap. 6, s. 147 ("Det er en vældig god historie der er i omløb om Reuben J. og sønnen") og kap. 12, s. 468 ("Reuben J. var forbandet hældig at han ikke satte ham i kachotten forleden dag for at søge straffes lille Gumley som passer på stene for kommunen").

114. Og må Herren være din sjæl nådig: Slutformular på oplæsning af dødsdom.

Nej. Så mig ikke. Over to. Så mig ikke.

Mit hjerte!

Hans øjne så med hamrende puls fast på flødefarvede kurver af sten. Sir Thomas Deane var den græske bygningskunst.

Se efter noget jeg.

Hans skyndsomme hånd stak hurtigt ned i en lomme, tog ud, læste udfoldet Agendath Netaim. Hvor gjorde jeg af? Travlt med at se efter.

Han stak hurtigt Agendath tilbage.

Eftermiddag sagde hun.

Jeg leder efter det der. Jo, det. Prøv alle lommer. Lomme-tøt. *Freemant*. Hvor gjorde af det? Åh, jo. Bukser. Kartoffel. Pung. Hvor?

Skynd dig. Gå roligt. Øjeblik til. Mit hjerte.

Hans hånd, der ledte efter hvor lagde jeg det, fandt i baglommen sæbe, badevand må jeg hente, varmt papir klæbet fast. Ah, sæben dér jeg jo. Porten.

I sikkerhed!

9

Imødekommende, for at lette dem, kurrede kvækerbibliotekaren¹:

– Og vi har, ikke sandt, disse mageløse sider fra *Wilhelm Meisters*². En stor digter om en stor digterbroder. En tøvende sjæl der griber til våben mod et hav af sorg³, forpint af stridende tvivl, sådan som man ser det i det virkelige liv.

Han tog et trin et cinque pas⁴ fremad på knirkende okse-læder og et trin baglæns et cinque pas på det højtidelige gulv.

En lydløs assistent åbnede døren let og gav ham et lydløst vink.

– Straks, sagde han og tog tøvende et knirkende skridt. Den skønne, krafteløse drømmer som forliser på de nøgne kendsgerninger. Man føler altid at Goethes vurderinger er så rigtige. Rigtige i en større helhed.

I dobbeltnirkende helhed corantoede⁵ han af sted. Skaldet, højst ivrig lånte han ved døren sit store øre til assistentens ord: hørte dem og gik.

To tilbage.

1. Kvækerbibliotekaren er Thomas William Lyster (1855–1922) der var direktør for National Library of Ireland 1895–1920. Han oversatte en Goethe-biografi. Han var medlem af Church of Ireland og var ikke kvæker.

2. Wilhelm Meister: Johann Wolfgang von Goethe, *Wilhelm Meisters Lehrjahre*. Bests beskrivelse af ikke ordret gengivelse af Hamlet-opførelsen i værket. I værket findes i 4. bog, 3. kapitel, en Hamletbeskrivelse givet af hovedpersonen, Wilhelm Meister. 3. Griber til våben mod et hav af sorg: Fra Hamlets monolog III, 4, 59: "Or to take arms against a sea of troubles" ("eller gå væbnet mod et hav af plager", Niels Bruunes overs.).

4. Cinque pas er navnet på en dans. Se også næste note.

5. Corantoede kommer af coranto, navnet på en dans. Beskrivelsen af Bests skridt referer til Shakespeares *Twelfth Night (Heligtroekongersaften)*, I, 3, hvori Sir Toby Belch (Tobias Hikke) som svar på Sir Andrew Aguecheeks (Andreas Blegnøb) fremhævelse af sine evner som danser siger: "... why dost/ thou not go to church in a galliard and come home in/ a coranto? My very walk should be a jig: I would not/ so much as make water but in a sink-a-pace".

Eller på dansk i Niels Bruunes overs.: "Hvorfor går du ikke til kirke i en galliarde og kommer hjem i en courante, Jeg ville altid promenerer i en gæs; jeg ville kaste mit vand til kastsagnetter".